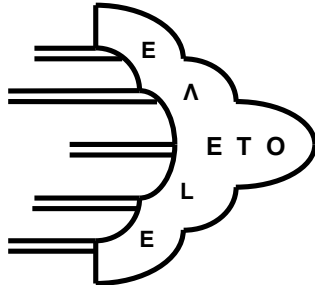


# ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)  
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Λεωφ. Συγγρού 63, 11745 ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6949573108

Ηλ-Ταχ.: [valeonti@otenet.gr](mailto:valeonti@otenet.gr)

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.159 Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2019

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

## ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

### της Οργανωτικής Επιτροπής του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» (Αθήνα, 7-9 Νοεμβρίου 2019)

Η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ), το Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»/Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ), το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ), το Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας/Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΣΥΠ/ΕΛΟΤ) και τον Οργανισμό για την Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας (ΟΔΕΓ) διοργάνωσαν, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας Κυρίου Προκοπίου Παυλοπούλου, το 12<sup>ο</sup> Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», αφιερωμένο στον πατέρα της επιστημονικής ιατρικής Ιπποκράτη.

Το 12<sup>ο</sup> Συνέδριο άρχισε την Πέμπτη 7 Νοεμβρίου 2019, στις 19.00, με την Εναρκτήρια Συνεδρία, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης» του κεντρικού κτηρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών και την οποία παρακολούθησαν σύνεδροι και πολλοί προσκεκλημένοι των συνδιοργανωτών. Ο Αντιπρόεδρος του ΕΚΠΑ Καθηγητής κ. Δημήτριος Τούσουλης, με σύντομη ομιλία του, καλωσόρισε τους συνέδρους και τους προσκεκλημένους. Ακολούθησαν σύντομες εισαγωγικές ομιλίες του Προέδρου της ΕΛΕΤΟ και της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου κ. Κώστα Βαλεοντή, του Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου Καθηγητή γλωσσολογίας του ΕΚΠΑ κ. Παναγιώτη Κοντού και της Α΄ Αντιπροέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής και εκπροσώπου του ΑΠΘ Ομότιμης Καθηγήτριας κας Άννας Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, του εκπροσώπου του Ιονίου Πανεπιστημίου και Προέδρου του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Σωτήρη Λίβα και του Διευθυντή του ΙΕΛ/ΕΚ «Αθηνά» κ. Βασίλη Κατσούρου. Αναγνωσθηκαν σύντομοι χαιρετισμοί: της εκπροσώπου του Πανεπιστημίου Αιγαίου και Προέδρου του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών Καθηγήτριας κας Κατερίνας Φραντζή (από την Επίκουρη Καθηγήτρια κα Καλομοίρα Νικολού), του Προέδρου του ΤΕΕ κ. Γεώργιου Στασινού (από το στέλεχος του ΤΕΕ κ. Ευάγγελο Καμαριωτάκη) και της Προέδρου του ΟΔΕΓ Ομότιμης Καθηγήτριας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου κας Αριστέας Τόλια (από τον Αντιπρόεδρο του ΟΔΕΓ κ. Βασίλη Σηφακάκη).

Ακολούθησε η εξαιρετική ομιλία του Επίκουρου Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ κ. Χρήστου Γιαπιτζάκη, με θέμα: «Ο Ιπποκράτης και η διαχρονική συμβολή του στην ιατρική γνώση και ορολογία», στην οποία ο ομιλητής παρουσίασε τεκμηριωμένα το πρόσωπο και το έργο του Ιπποκράτη ως πατέρα της επιστημονικής ιατρικής και εντυπώσασε το ακροατήριο.

Οι κυρίως εργασίες του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου διεξήχθησαν στη συνεδριακή αίθουσα του ΤΕΕ (Νίκης 4, Αθήνα). Αρχισαν στις 8.30 της Παρασκευής 8-11-2019 (Προσέλευση των συνέδρων) και διήρκεσαν ως τις 19.00 του Σαββάτου 9-11-2019 (Λήξη του Συνεδρίου). Παρουσιάστηκαν 27 ανακοινώσεις, οι οποίες και περιλήφθηκαν στον τόμο ανακοινώσεων του Συνεδρίου. Επίσης, πραγματοποιήθηκε η ομιλία της προσκεκλημένης ομιλήτριας κας

Στέλλας Χατζημαρή, συντονίστριας της Επιτροπής ΕΛΟΤ/ΤΕ22 «Τεκμηρίωση», με θέμα «Διεθνής και ελληνική τυποποίηση στην Πληροφόρηση και Τεκμηρίωση».

Στο τελευταίο δίωρο του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη Ανοικτή Συζήτηση, αυτή τη φορά με θέμα «Η ορολογία της ιατρικής, χτες-σήμερα-αύριο». Την Ανοικτή Συζήτηση διηύθυνε ο Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ κ. Θεοδόσης Π. Τάσιος, ενώ συνομιλητές ήταν: η Ομότιμη Καθηγήτρια Γλωσσολογίας ΑΠΘ κα Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, ο Επίκουρος Καθηγητής Νευρογενετικής του ΕΚΠΑ κ. Χρήστος Γιαπιτζάκης, ο Αναπληρωτής Καθηγητής Υγιεινής και Ιατρικής Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων κ. Γιάννης Δημολιάτης, ο Αρεοπαγίτης ε.τ. κ. Γεώργιος Π. Κριμπάς και η χημικός μηχανικός, ορολόγος-βιβλιοθηκονόμος, κα Κατερίνα Τοράκη. Η συμμετοχή και παρακολούθηση τόσο στην τελευταία συνεδρία του Συνεδρίου όσο και στην Ανοικτή Συζήτηση ήταν ελεύθερη για το κοινό. Κατά γενική ομολογία των συνέδρων και λοιπών οι οποίοι την παρακολούθησαν, η Ανοικτή Συζήτηση ήταν εξαιρετική.

Όλες οι ανακοινώσεις του 12ου Συνεδρίου περιλαμβάνονται στον τόμο των 380 σελίδων, ο οποίος έχει ήδη εκτυπωθεί και δοθεί στους συνέδρους μαζί με το λοιπό συνεδριακό υλικό. Τα κείμενα των ανακοινώσεων που παρουσιάστηκαν στο 12<sup>ο</sup> Συνέδριο και στην Ανοικτή Συζήτηση θα δημοσιευτούν ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου (<http://www.eleto.gr/gr/Conference12.html>).

Με το 12<sup>ο</sup> Συνέδριο συνεχίστηκε η παράδοση των Συνεδρίων «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» που άρχισε το 1997. Στα συνέδρια αυτά, κάθε δύο χρόνια, εξετάζονται ορολογικά θέματα, είτε της ίδιας της ελληνικής γλώσσας είτε της ελληνικής γλώσσας σε σχέση με άλλες γλώσσες, τα οποία συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον Ελλήνων και ξένων επιστημόνων. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν συντελούν στην περαιτέρω ανάπτυξη και εμπλουτισμό του διαθεματικού πεδίου Ορολογίας, σε αρχές, μεθόδους, πρακτικές και εργαλεία που εξυπηρετούν, στη συνέχεια, όλους τους τομείς της γνώσης, δεδομένου ότι «δεν υπάρχει γνώση χωρίς ορολογία».

Στην επιτυχία του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», που – όπως και τα προηγούμενα – βαθμολογήθηκε με άριστα από τους ίδιους τους συνέδρους, συνέβαλαν: τα ιδρύματα που διέθεσαν τους χώρους και τις συνεδριακές εγκαταστάσεις, οι ομιλητές/συγγραφείς των ανακοινώσεων που διατήρησαν την υψηλή επιστημονική στάθμη του Συνεδρίου, η προσκεκλημένη ομιλήτρια, τα προεδρεία και τα μέλη των δύο Επιτροπών (Οργανωτικής και Επιστημονικής) και της Γραμματείας που εργάστηκαν με ζήλο για την πραγματοποίηση του Συνεδρίου, τα προεδρεία των συνεδρίων, ο συντονιστής και οι συνομιλητές της Ανοικτής Συζήτησης, οι διερμηνείς και οι τεχνικοί με την πολύτιμη υποστήριξή τους και όλοι οι σύνεδροι με το θερμό ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή τους.



**OROGRAMMA No 159, November – December 2019,**  
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Syngrou Ave. 63, GR-11745 ATHENS GREECE

Τέλος, η διοργάνωση του Συνεδρίου θα ήταν αδύνατη χωρίς την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους των δαπανών του με την ευγενική προσφορά εκ μέρους των «αφοσιωμένων» χορηγών του Συνεδρίου, οι οποίοι διακρίνονται για την ευαισθησία τους σε ό,τι αφορά την ελληνική γλώσσα και ορολογία.

**Η Οργανωτική Επιτροπή  
του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου  
«Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»**

**Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια  
σχετικά με την Ορολογία  
(Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)**

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί, καθώς και άλλα ορολογικά νέα. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται κυρίως από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>), και από την EAFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: [www.eaft-smb.fr/en/](http://www.eaft-smb.fr/en/)), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

1. Το πρώτο Πανεπιστημιακό Δίπλωμα Ορολογίας (University Diploma in Terminology) στη Γαλλία, από τα πανεπιστήμια Université Savoie Mont-Blanc και Universidade Nova de Lisboa, για το ακαδημαϊκό έτος 2018–2019 (<https://www.univ-smb.fr/en/>).
2. Συνέδριο XVe Journée Scientifique REALITER, Terminologie et médiation linguistique : méthodes, pratiques et activités, 26 et 27 septembre 2019, Universidade do Algarve. <http://www.culture.fr/Ressources/FranceTerme/Actualites/XVe-Journee-Scientifique-REALITER-a-Faro-les-26-et-27-septembre-2019>
3. Συνέδριο «3rd international conference on terminology – Scientific, administrative and educational dimensions of terminology», 17-18 October 2019 στο Ινστιτούτο Λιθουανικής Γλώσσας (P. Vileišio str. 5, Vilnius, Lithuania). (<http://lki.lt/lt3-ioji-tarptautine-mokslini-terminologijos-konferencija-enthe-3rd-international-conference-on-terminology/>).
4. Συνέδριο Colloque terminologique a Wroclaw (5-7 mars 2020) [termos@uwr.edu.pl](mailto:termos@uwr.edu.pl)
5. Συνέδριο «The 2nd international conference - Terminology - Heritage and Modernity», 9–10 Μαΐου 2020, Τιφλίδα Γεωργίας ([https://ice.ge/of/?page\\_id=4780](https://ice.ge/of/?page_id=4780))
6. 7<sup>η</sup> Συνάντηση Ελληνόφωνων Μεταφρασεολόγων, διοργάνωση από τον Τομέα Μετάφρασης του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Μεταφρασεολογίας, **29 και 30 Μαΐου 2020**, Θεσσαλονίκη.

K.B.

**12<sup>ο</sup> Συνέδριο – Αθήνα, 2019**

Την ανασκόπηση που κάναμε στο προηγούμενο φύλλο για τα 11 Συνέδρια «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» που πραγματοποιήθηκαν στα χρόνια που πέρασαν, ας την κλείσουμε με το 12<sup>ο</sup> Συνέδριο (7–9 Νοεμβρίου 2019), αφού πλέον πέρασε και αυτό στην ιστορία.

**Αφιερωμένο:**

στον **Ιπποκράτη** (460 – 377 ΠΚΧ)

**Συνδιοργανωτές:**

- Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)
- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)
- Ιόνιο Πανεπιστήμιο (ΙΠ)
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου (ΠΑ)
- Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ)
- Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»/Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΕΚ/ΙΕΛ)
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ)
- Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΣΥΠ/ΕΛΟΤ)
- Οργανισμός για την Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας (ΟΔΕΓ)

**Εναρκτήρια ομιλία:**

Ο **Ιπποκράτης** και η **διαχρονική συμβολή του στην ιατρική γνώση και ορολογία**, **Χρήστος Γιαπιτζάκης**

**Αριθμός ανακοινώσεων:** 28

**Αριθμός συνέδρων:** 132

**Περιεχόμενα στις Ιστοσελίδες του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου**

Τόσο στην ελληνική (<http://www.eleto.gr/gr/Conference12.htm>) όσο και στην αγγλική (<http://www.eleto.gr/en/Conference12.htm>) ιστοσελίδα του συνεδρίου, περιέχονται:

- η αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας
  - τα ονόματα των συνδιοργανωτών με συνδέσμους προς τους ιστοτόπους τους
  - τα λογότυπα των χορηγών και έχουν αναρτηθεί τα ακόλουθα:
    - η πρόσκληση για υποβολή ανακοινώσεων
    - η σύνθεση της Οργανωτικής Επιτροπής
    - η σύνθεση της Επιστημονικής Επιτροπής
    - η φόρμα εγγραφής
    - οδηγίες προς τους συγγραφείς των ανακοινώσεων.
    - ο χάρτης με τους χώρους του Συνεδρίου.
    - ο αρχικός κατάλογος των εγκεκριμένων ανακοινώσεων
    - το τεύχος των περιλήψεων
    - το τρίπτυχο του Συνεδρίου
    - το πρόγραμμα του Συνεδρίου
    - η αφίσα του Συνεδρίου
    - ο κατάλογος των συμμετασχόντων
    - το Τελικό Δελτίο Τύπου του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου
    - τα κείμενα των συνομιλητών της Ανοικτής Συζήτησης
- και πρόκειται να αναρτηθούν, στις επόμενες μέρες, τα κείμενα όλων των ανακοινώσεων.

K.B.

**Η διαγλωσσικότητα και διαθεματικότητα της επιστήμης της Ορολογίας**

(Από την ομιλία του Προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου **Κώστα Βαλεοντή**, κατά την Εναρκτήρια Συνεδρία της 7<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2019).

«Κάθε γλώσσα έχει την ορολογία της, που συντίθεται από τις ειδικές ορολογίες της σε όλους τους τομείς της γνώσης. Επειδή η γνώση προάγεται με διεθνή επιστημονική και διεπιστημονική συνεργασία η *διαγλωσσικότητα* και η *διαθεματικότητα* είναι πυρηνικά στοιχεία του τομέα της Ορολογίας. Τα συνέδρια «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» δεν ασχολούνται αποκλειστικά και μεμονωμένα με την Ελληνική Γλώσσα. Το θεματολόγιό τους, που παραμένει σχεδόν το ίδιο ως τώρα, αποσκοπεί στο να αγκαλιάζει όλες τις πτυχές των σχέσεων της Ορολογίας ως επιστήμης με την Ελληνική Γλώσσα και την εφαρμογή των αρχών της πρώτης, με την προσήκουσα προσαρμογή, στη δεύτερη.

Η διαγλωσσικότητα των αρχών της Ορολογίας αναδεικνύει και υπηρετεί την ανάγκη κάθε γλώσσας να έχει τους δικούς της ισοδύναμους όρους για κάθε θεματικό πεδίο, ώστε η γνώση (έννοιες, σχέσεις, φαινόμενα) να διαχέεται δημοκρατικά στην αντίστοιχη ομόγλωσση κοινότητα.

Το σύνθημα του Διεθνούς Δικτύου Ορολογίας (TermNet) «*Δεν υπάρχει γνώση χωρίς ορολογία*»<sup>1</sup> συμπληρώνεται από το σύνθημα «*Δεν υπάρχει γλώσσα χωρίς ορολογία*», αλλά και από το ότι δεν νοείται ορολογία χωρίς τη γνώση από τη μία πλευρά και τη γλώσσα από την άλλη τις οποίες και συνδέει, δίνοντας στο τρίπτυχο 'Γνώση', 'Ορολογία', 'Γλώσσα' μια αέναη κίνηση: από τη **γνώση** στη **γλώσσα** και τανάπαλιν μέσω της **ορολογίας**.

Η μετάδοση/επικοινωνία της γνώσης από μία γλώσσα (γλώσσα-πηγή) σε άλλη (γλώσσα-στόχο) γίνεται μέσω της διαγλωσσικότητας των εννοιών και της καθιέρωσης ισοδυναμίας των όρων μεταξύ των δύο γλωσσών. Και η μεν διαγλωσσικότητα είναι στοιχείο της φύσης των εννοιών, ως νοητικών κατασκευασμάτων, ενώ η ισοδυναμία των όρων ενός θεματικού πεδίου *συμφωνείται και αποφασίζεται* από τους ειδικούς της γλώσσας-στόχου στο υπόψη θεματικό πεδίο.

Στόχος της (επιστήμης της) Ορολογίας είναι: αφενός να βοηθήσει τους ειδικούς των θεματικών πεδίων στην επιλογή κατάλληλων όρων τόσο κατά την *πρωτογενή* οροδότηση των εννοιών στη γλώσσα-πηγή όσο και κατά την *δευτερογενή* οροδότησή τους στις γλώσσες-στόχους και αφετέρου να καθοδηγήσει, τυποποιήσει και εξασφαλίσει εναρμονισμένη συγκέντρωση των ορολογικών δεδομένων και δημιουργία ορολογικών πόρων (λεξιλογίων, γλωσσάρων, ορολογικών λεξικών, βάσεων και τραπεζών όρων) διαθέσιμων όχι μόνο στους ειδικούς των θεματικών πεδίων, αλλά

<sup>1</sup> There is no Knowledge without Terminology

σε όλους τους ενδιαφερομένους και εμπλεκόμενους στην ενδογλωσσική και διαγλωσσική μετάδοση της γνώσης και στο ευρύ κοινό.

(Ηλεκτρονικό αρχείο με όλες τις ομιλίες της Εναρκτήριας Συνεδρίας του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου: <http://www.eleto.gr/gr/Conference12.html>)

**Κ.Β.**



## Το ΕΚΠΑ και το ΤΕΕ σταθεροί υποστηρικτές των συνεδρίων της ΕΛΕΤΟ

(Από την ομιλία του Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου Καθηγητή ΕΚΠΑ Παναγιώτη Κοντού, κατά την Εναρκτήρια Συνεδρία της 7<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2019).

«Έχουν περάσει 22 χρόνια από το 1<sup>ο</sup> Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» της ΕΛΕΤΟ (1997), που διεξήχθη στο αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος» (τότε: «Παλαιό αμφιθέατρο της Ιατρικής») του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Έκτοτε καθιερώθηκε ως θεσμός η ανά διετία διοργάνωση του Συνεδρίου. Σήμερα, έχουμε μπροστά μας το 12<sup>ο</sup> Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία». Το ΕΚΠΑ συμμετείχε και συμμετέχει στα Συνέδρια αυτά όντας από ακόμα παλαιότερα υποστηρικτής της Ορολογίας. Ήδη από το 1981, ο Τομέας της Γλωσσολογίας του ΕΚΠΑ, με εκπρόσωπο τον ομιλούντα, συμμετείχε ενεργά στην επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ21 «Τεχνική Ορολογία» που άρχισε και συνέχισε τη λειτουργία της με την υποστήριξη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ) και είχε στενή συνεργασία με τα μέλη της επιτροπής αυτής, όπως με τον αείμνηστο **Βασίλη Φιλόπουλο**, τότε διευθυντή του ΕΛΟΤ και μετέπειτα πρώτο πρόεδρο της ΕΛΕΤΟ και τον **Κώστα Βαλεοντή**, τότε εκπρόσωπο της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών και μετέπειτα δεύτερο (και σημερινό) πρόεδρο της ΕΛΕΤΟ. Στην επιτροπή αυτή, μελετήθηκαν για πρώτη φορά οι διαγλωσσικές αρχές της Ορολογίας που είχε διατυπώσει ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) και προσαρμόστηκαν για εφαρμογή και στην Ελληνική Γλώσσα με αποτέλεσμα την έκδοση Ελληνικών Προτύπων (ΕΛΟΤ 402, ΕΛΟΤ 561), αντίστοιχων των Προτύπων του ISO. Τα πρότυπα αυτά εξακολουθούν να ισχύουν και σήμερα, στη δεύτερη έκδοσή τους, αφού παρακολούθησαν την εξέλιξη των αντίστοιχων Διεθνών Προτύπων.

Το 12<sup>ο</sup> Συνέδριο, όπως και τα προηγούμενα έντεκα, συμβάλλει σημαντικά στην ανάδειξη του ρόλου της ορολογίας στη σημερινή Κοινωνία της Πληροφορίας και της Γνώσης. Μεταφορά πληροφορίας και γνώσης είναι αδύνατη χωρίς τη χρήση κοινά κατανοητής και αποδεκτής ορολογίας. Ως πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου θα ήθελα να αναφέρω όχι μόνο την αυστηρότητα των κριτηρίων για την επιλογή των ανακοινώσεων, αλλά κυρίως τις ενδιαφέρουσες θεματικές ενότητες που αυτές καλύπτουν:

- Γλωσσολογικές και οντολογικές αρχές της Ορολογίας
- Διδακτική και ορολογία
- Ορολογία συγκεκριμένων θεματικών πεδίων – Λεξιλογαφικές και ορογραφικές μελέτες
- Ορολογικοί πόροι
- Ορολογία και μετάφραση
- Διάχυση και χρήση των όρων – Ορολογική πολιτική και ρύθμιση
- Δραστηριότητες φορέων και οργάνων Ορολογίας.»

(Ηλεκτρονικό αρχείο με όλες τις ομιλίες της Εναρκτήριας Συνεδρίας του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συνεδρίου: <http://www.eleto.gr/gr/Conference12.html>)

**Π.Κ.**



## Ιπποκράτης, ο πατέρας της επιστημονικής ιατρικής

(Από την εναρκτήρια ομιλία του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου «Ο Ιπποκράτης και η διαχρονική συμβολή του στην ιατρική γνώση και ορολογία», του Επίκουρου Καθηγητή ΕΚΠΑ **Χρήστου Γιαπιτζάκη**)

«Ο Ιπποκράτης θεωρήθηκε ανά τους αιώνες ο μέγιστος των ιατρών. Τον τίμησαν και τον τιμούν ακόμη και όσοι λησμόνησαν ότι καθιέρωσε και διέδωσε την επιστημονική ιατρική ξεπερνώντας τις δεισιδαιμονίες, τις οποίες εκμεταλλεύονταν οι συντεχνίες των ιερέων-ιατρών της αρχαιότητας. Παρά τις παραποιήσεις, η συνεισφορά του Ιπποκράτη στην ανθρωπότητα είναι τεράστια. Οι κληνικές και οι ηθικές βάσεις της ιατρικής πράξης, καθώς και πάμπολλοι ιατρικοί όροι που είναι ελληνικές λέξεις και εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται παγκοσμίως μέχρι και σήμερα,

είναι πνευματική κληρονομιά της παράδοσης που ξεκίνησε ο Θρυλικός πατέρας της επιστημονικής ιατρικής. Ο όρκος του Ιπποκράτη και ορισμένα ρητά της Ιπποκρατικής Συλλογής («ο μεν βίος βραχύς, η δε τέχνη μακρά», «ωφελείν ή μη βλάπτειν», «αν υπάρχει φιλία για τον άνθρωπο υπάρχει φιλία για την ιατρική τέχνη») εξακολουθούν να εμπνέουν τους σύγχρονους ιατρούς, που σέβονται τους εαυτούς τους και τους συνανθρώπους τους.»

(Όλη η ομιλία: στον τόμο του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου και στην ιστοσελίδα του, <http://www.eleto.gr/gr/Conference12.html>).

**Χ.Γ.**



## Τα πρότυπα της Ορολογίας στηρίζουν και την ανάπτυξη συστημάτων πληροφόρησης

(Από την ομιλία της προσκεκλημένης ομιλήτριας του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου, **Στέλλας Χατζημαρή**, με θέμα «Διεθνής και ελληνική τυποποίηση στην Πληροφόρηση και Τεκμηρίωση»)

«Η δημιουργία συνεργατικών συστημάτων πληροφόρησης έχει στηριχτεί, πέραν των άλλων, και στη διαθεσιμότητα των κατάλληλων προτύπων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ύπαρξη των προτύπων ΕΛΟΤ 561, 1312 και 1321 τα οποία αφορούν τις αρχές ορολογίας, τη θεματική ανάλυση και ευρετηρίαση των πληροφοριών και τη δημιουργία θησαυρών. Τα πρότυπα αυτά αποτελούν συστατικά στοιχεία της **εκπαίδευσης** των επιστημόνων πληροφόρησης και στα τρία πανεπιστημιακά τμήματα της χώρας μας. Επιπλέον, αποτέλεσαν το πλαίσιο και παρείχαν κατευθυντήριες οδηγίες για τη δημιουργία δύο σημαντικών **ορολογικών εργαλείων** σε εθνικό επίπεδο:

- Τη δημιουργία του θησαυρού ελληνικών όρων από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης ο οποίος υποστηρίζει τις δημοτικές και δημοσίες βιβλιοθήκες στη χώρα μας και περιέχει γύρω στους 6.000 όρους και
- Τη δημιουργία δίγλωσσου ελληνικού θησαυρού επιστημονικής ορολογίας ο οποίος αναπτύχθηκε, σε πειραματικό επίπεδο, προκειμένου να υποστηρίξει τις ανάγκες των ακαδημαϊκών και ειδικών βιβλιοθηκών της Ελλάδας».

(Όλη η ομιλία: στον τόμο του 12<sup>ου</sup> Συνεδρίου και στην ιστοσελίδα του, <http://www.eleto.gr/gr/Conference12.html>).

**Σ.Χ.**

### Τόμοι των Συνεδρίων «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

Η ΕΛΕΤΟ διαθέτει ορισμένο αριθμό τόμων των 12 συνεδρίων «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» με τιμή **10 €** τον τόμο.

Στην τιμή αυτή προστίθενται για το εσωτερικό: **ταχυδρομικά τέλη 5 € και 2 €** για κάθε τόμο επιπλέον των 2. Δηλαδή:

για 1 τόμο	15 €
για 2 τόμους:	25 €
για 3 τόμους:	37 €
για 4 τόμους	49 €
κτλ.	

Για να προμηθευτείτε έναν ή περισσότερους τόμους, στείλτε πρώτα ένα ηλ-μήνυμα στη διεύθυνση [valeonti@otenet.gr](mailto:valeonti@otenet.gr) προσδιορίζοντας τον τόμο ή τους τόμους που ζητάτε και, αφού πάρετε την απάντηση ότι υπάρχουν, καταθέτετε ή μεταφέρετε στον τραπεζικό λογαριασμό της ΕΛΕΤΟ το αντίστοιχο ποσό, **καταβάλλοντας, όμως, και το συνολικό (τραπεζικό και διατραπεζικό) κόστος**, που απαιτεί η τράπεζά σας και η Εθνική Τράπεζα στην οποία ανήκει ο λογαριασμός της ΕΛΕΤΟ.

#### Στοιχεία λογαριασμού της ΕΛΕΤΟ στην Εθνική:

**Αριθ. Λογαριασμού:** 671/480100.84

**IBAN:** GR95 01106710 00006714 8010084

**SWIFT number:** ETHNGRAA

**Δικαιούχος:** Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

Το παραστατικό της κατάθεσης ή μεταφοράς το στέλνετε με ηλ-μήνυμα στη διεύθυνση [valeonti@otenet.gr](mailto:valeonti@otenet.gr) και, στη συνέχεια, θα σας αποσταλούν οι τόμοι που θέλετε.



## Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ<sup>2</sup> έλα κι εσύ

### 1. Όροι που προτάθηκαν στο Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας και εγκρίθηκαν από το ΓΕΣΥ

#### α. Ελληνικοί ισοδύναμοι όροι για τους αγγλικούς όρους **free-to-air television** και **free-to-view television**

Συζητήθηκε το δελτίο 2019-022 **free-to-air television** της βικιομάδας **Τεχνολογία** στο θεματικό πεδίο (Συστήματα επικοινωνίας)

Ορισμοί:

**Free-to-air (FTA)** are television(TV) and radio services broadcast in clear (unencrypted) form, allowing any person with the appropriate receiving equipment to receive the signal and view or listen to the content without requiring a subscription, other ongoing cost or one-off fee (e.g. Pay-per-view). In the traditional sense, this is carried on terrestrial radio signals and received with an antenna.

**Free-to-view (FTV)** is, generally, available without subscription but is digitally encoded and may be restricted geographically.

Free-to-air is often used for international broadcasting, making it something of a video equivalent to shortwave radio. Most FTA retailers list free to air channel guides and content available in North America for free to air use.

Τα «ελεύθερα» αφορούν τη **λήψη** και τη **θέαση**. Με **ελεύθερη λήψη** (μη κρυπτοθετημένου σήματος) μπορεί ο καθένας να έχει και **ελεύθερη θέαση**. Ενώ μπορεί η **λήψη** να μην είναι **ελεύθερη**, γιατί το σήμα είναι κρυπτοθετημένο και χρειάζεται ειδικό εξοπλισμό αποκρυπτοθέτησης, αλλά διαθέτοντας τον ειδικό εξοπλισμό να μπορεί ο οποιοσδήποτε να έχει **ελεύθερη/δωρεάν θέαση**.

Υιοθετούνται οι αποδόσεις:

**free-to-air television** ⇔ **τηλεόραση ελεύθερης λήψης**  
**free-to-view television** ⇔ **τηλεόραση ελεύθερης θέασης**

#### β. Ελληνικός ισοδύναμος όρος για τον αγγλικό όρο **free television**

Συζητήθηκε το δελτίο 2019-023 **free television** της βικιομάδας **Τεχνολογία** στο θεματικό πεδίο (Συστήματα επικοινωνίας) και επισημάνθηκε ότι πρόκειται για συνώνυμο του όρου **free-to-air television**. Υιοθετήθηκε:

**free television** ⇔ **τηλεόραση ελεύθερης λήψης**

#### γ. Ελληνικός ισοδύναμος όρος για τον αγγλικό όρο **static bending lamp**

Συζητήθηκε το δελτίο 2019-025 **static bending lamp** της βικιομάδας **Τεχνολογία** η συζήτηση του οποίου στο ΕΔΟ κατέληξε στις ισοδυναμίες:

**dynamic bending lights/lamps** ⇔ **δυναμικά φώτα στροφής**  
**static bending lights/lamps** ⇔ **στατικά φώτα στροφής**

#### δ. Ελληνικός ισοδύναμος όρος για τον αγγλικό όρο **canal bridge**

Συζητήθηκε το δελτίο 2019-026 **canal bridge** της βικιομάδας **Τεχνολογία** στο θεματικό πεδίο (Εσωτερικές πλωτές μεταφορές και υιοθετήθηκε η ισοδυναμία στην οποία κατέληξε η συζήτηση στο ΕΔΟ:

**canal bridge** ⇔ **διωρυγοέφυρα, καναλοέφυρα**

#### ε. Ελληνικός ισοδύναμος όρος για τον αγγλικό όρο **lock**

Συζητήθηκε το δελτίο 2019-027 **lock** της βικιομάδας **Τεχνολογία** στο θεματικό πεδίο (Εσωτερικές πλωτές μεταφορές) και υιοθετήθηκε η ισοδυναμία στην οποία κατέληξε η συζήτηση στο ΕΔΟ:

**lock** ⇔ **κλεισιάδα, υδροφράκτης, υδατοφράκτης**

### 2. Ελληνικός ισοδύναμος όρος για τον αγγλικό όρο **domain** στο Ίντερνετ

Εξετάστηκε το ερώτημα της Κ. Τοράκη για τον όρο **domain** και υιοθετήθηκαν οι ισοδυναμίες:

γένος: **network domain** ⇔ **δικτυακός τομέας, τομέας δικτύου**  
είδος: **internet domain** ⇔ **διαδικτυακός τομέας, τομέας του Ίντερνετ**

**domain name** ⇔ **όνομα (διαδικτυακού) τομέα**

**domain name server (DNS)** ⇔ **εξυπηρετητής ονομάτων (διαδικτυακών) τομέων**

### 3. Ορισμοί των εννοιών «ειδικός όρος», «γενικός όρος»

Υιοθετούνται από το ΓΕΣΥ οι ακόλουθοι ορισμοί των εννοιών «ειδικός όρος», «γενικός όρος».

**ειδικός όρος:** όρος που αποδίδει έννοια η οποία ανήκει αποκλειστικά σε συγκεκριμένο θεματικό πεδίο

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1** Εξετάζοντας το ορολόγιο του συγκεκριμένου θεματικού πεδίου και αναφερόμενοι στον όρο αυτό, λέμε ότι είναι **ειδικός όρος** αυτού του θεματικού πεδίου. π.χ. ο όρος **ηλεκτρικό φορτίο**, που περιλαμβάνεται στο ορολόγιο του Ηλεκτρισμού, είναι **ειδικός όρος του Ηλεκτρισμού**.

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2** Το σύνολο των ειδικών όρων ενός θεματικού πεδίου αποτελεί την **ειδική ορολογία** του πεδίου. π.χ. **ειδική ορολογία του Ηλεκτρισμού**.

**γενικός όρος:** όρος που αποδίδει έννοια η οποία χρησιμοποιείται σε συγκεκριμένο θεματικό πεδίο, αλλά ανήκει σε ευρύτερο θεματικό πεδίο

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1** Εξετάζοντας το ορολόγιο του συγκεκριμένου θεματικού πεδίου και αναφερόμενοι στον όρο αυτό, λέμε ότι είναι **γενικός όρος** του ευρύτερου θεματικού πεδίου. π.χ. ο όρος **δύναμη**, που περιλαμβάνεται στο ορολόγιο του Ηλεκτρισμού, είναι **γενικός όρος της Φυσικής**.

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2** Το σύνολο των γενικών όρων ενός θεματικού πεδίου και των ειδικών όρων όλων των υποπεδίων του αποτελεί τη **γενική και ειδική ορολογία** του πεδίου. π.χ. **γενική και ειδική ορολογία της Φυσικής**

K.B.

#### «ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορογράμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερο κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ

Συντάκτες κειμένων φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Παναγιώτης Κοντός, Χρήστος Γιαπιτζάκης, Στέλλα Χατζημαρή

Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Γιώργος Τσιάμας, Μιχάλης Καραμιχάλης, Τάνια Βαλεοντή

Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069

Ηλ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.

Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμιά δέσμευση· σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.

<sup>2</sup> ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ